

ODŮVODNĚNÍ

OBEČNÁ ČÁST

1. Důvod předložení

Ministerstvo životního prostředí předkládá návrh vyhlášky o stanovení postupů k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu na základě nového zmocnění uvedeného v § 22 odst. 1 písm. f) až i) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, které bylo vloženo do zákona novelou zákona (zákon č. 41/2015 Sb.).

Předmětem této vyhlášky je stanovení

- způsobu vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond (§ 5 odst. 1 zákona) a způsob posuzování územně plánovací dokumentace včetně rámcového obsahu stanoviska (§ 5 odst. 2 zákona),
- postupů k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu při zpracovávání a projednávání návrhů na stanovení dobývacích prostorů stanovením obsahu a způsobu vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, včetně údajů potřebných pro vyhodnocení (§ 6 zákona),
- postupů k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu při stavební, těžební a průmyslové činnosti, terénních úpravách a při geologickém a hydrogeologickém průzkumu stanovením obsahu a způsobu vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, včetně údajů potřebných pro vyhodnocení (§ 8 a 9 zákona), a
- způsobu provádění rekultivace půdy, obsah plánu rekultivace a podklady pro změnu rekultivace z titulu ochrany přírody (§ 9 a 10 zákona).

Dosavadní právní úprava vymezená vyhláškou č. 13/1992 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělské půdy, již nezohledňuje posun právní úpravy v souvisejících oblastech. Například ustanovení dosavadní vyhlášky dotýkající se problematiky územního plánování nekorespondují s novou právní úpravou na úseku územního plánování a stavebního práva po roce 2006. Stanovují se nově postupy v jednotlivých oblastech, kdy je přímo dotčen zemědělský půdní fond – těžební činnost, stavební činnost apod.

2. Soulad se zákonem o ochraně zemědělského půdního fondu

Návrh vyhlášky je prováděcím právním předpisem k zákonu o ochraně zemědělského půdního fondu vycházející z jeho zmocňovacího ustanovení uvedeného v § 22 odst. 1 písm. f) až i) zákona.

Podle tohoto zmocnění má prováděcí právní předpis stanovit způsoby vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond a způsob posuzování územně plánovací dokumentace včetně rámcového obsahu stanoviska. Dále má být stanoven postup k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu při zpracovávání a projednávání návrhů na stanovení dobývacích prostorů vymezením obsahu a způsobu vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, včetně údajů potřebných pro vyhodnocení a dále postup k zajištění ochrany zemědělského

půdního fondu při stavební, těžební a průmyslové činnosti, terénních úpravách a při geologickém a hydrogeologickém průzkumu stanovením obsahu a způsobu vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, včetně údajů potřebných pro vyhodnocení. Dále mají být stanoveny způsoby provádění rekultivace půdy, obsah plánu rekultivace a podklady pro změnu rekultivace z titulu ochrany přírody.

Předložený návrh vyhlášky nejde svým obsahem nad rámec uvedeného zmocňovacího ustanovení zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, který je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, je v souladu s tímto pořádkem i předložený návrh vyhlášky.

3. Slučitelnost s předpisy Evropské unie a soulad s mezinárodními smlouvami

Akty práva Evropské unie se na vztahy, jež jsou předmětem právní úpravy, nevztahují. Česká republika není vázána žádnou mezinárodní smlouvou, která by se vztahovala k předmětu úpravy této vyhlášky.

4. Hospodářský a finanční dopad, dopad na podnikatelské prostředí, životní prostředí a sociální dopady

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá dopady na státní rozpočet či ostatní veřejné rozpočty, podnikatele ani sociální dopady. Hodnocení dopadů regulace (RIA) bylo vypracováno k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb. (zákon č. 41/2015 Sb.), k jehož provedení je předkládaná vyhláška.

Nově nastavené požadavky na vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond či nově vymezené postupy k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu deklarují přehledným způsobem aplikaci dotčených ustanovení zákona v rámci výkonu státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu s cílem zefektivnit postupy uplatňované v rámci ochrany zemědělského půdního fondu.

5. Vztah k ochraně soukromí a osobních údajů

Předložený návrh vyhlášky neobsahuje žádné ustanovení mající dopad na oblast ochrany osobních údajů a soukromí.

6. Zhodnocení korupčních rizik

Předložený návrh vyhlášky nezakládá žádná korupční rizika. Ani za současné právní úpravy nelze konstatovat, že by byla nějaká korupční rizika identifikována.

7. Soulad se zákazem diskriminace

Navrhovaná právní úprava svým obsahem nikterak nenarušuje zákaz diskriminace.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Část první

K § 1až 3

Ustanovení stanovuje obsah vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení územně plánovací dokumentací všech stupňů (regulační plán, územní plán a zásady územního rozvoje) na zemědělský půdní fond.

Rozsah podkladů je zvolen s ohledem na skutečnost, aby návrh připravované územně plánovací dokumentace (grafická, textová a tabulková část) obsahoval relevantní rozsah informací k posouzení zájmů a aktivit navrhovaných v území v podobě zejména vymezených ploch a koridorů, kterými je předpokládáno nezemědělské využití zemědělského půdního fondu, se zájmy chráněnými zákonem, tj. jedná se zejména o informace vztažené k řešenému území a k funkčnímu využití vymezených koridorů a ploch z pohledu jejich negativního vlivu na zemědělský půdní fond. Na základě těchto informací orgán ochrany zemědělského půdního fondu bude schopen s co nejvyšší mírou objektivity posoudit návrh stupně územně plánovací dokumentace, kterou budou navrhována dotčení ploch zemědělského půdního fondu. Po vyhodnocení všech okolností bude moci orgán ochrany zemědělského půdního fondu dále stanovit podmínky k zajištění jeho ochrany.

Dále ustanovení obsahuje upřesnění postupů týkajících se posuzování územně plánovacích dokumentací (např. výpočet záboru u koridoru, vyhodnocení zastavitelných ploch atd.).

K § 4

Ustanovení vymezuje základní procesní postup posuzování návrhu zásad územního rozvoje (vazba na ustanovení § 36 a násl. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů). Na základě vyhodnocení orgán ochrany zemědělského půdního fondu ve stanovisku podle § 5 odst. 2 zákona vymezení plochy a koridory republikového a nadmístního významu, případně jejich části, které je možné a případně není možné pro územní rozvoj využít z hlediska zásad ochrany zemědělského půdního fondu.

K § 5

Ustanovení vymezuje základní procesní postup posuzování stupňů zpracování územních plánů (vazba na ustanovení § 46 a § 47 stavebního zákona). Orgán ochrany zemědělského půdního fondu ve stanovisku podle § 5 odst. 2 zákona vymezení z hlediska zásad ochrany zemědělského půdního fondu plochy a koridory, které je či není možné pro územní rozvoj využít, případně definuje návrhy na úpravu návrhu územního plánu. Vymezení ploch a koridorů, případně jejich částí, musí obsahovat údaje umožňující identifikaci jednotlivých lokalit podle jejich označení, velikosti, způsobu využití, a podílu zemědělské půdy náležející do tříd ochrany.

Orgán ochrany zemědělského půdního fondu posuzuje návrh na vymezení zastavěného území, zda odpovídá zásadám ochrany zemědělského půdního fondu. Návrh na vymezení zastavěného území orgán ochrany zemědělského půdního fondu buď potvrdí, nebo uvede požadavky na jeho úpravu.

K § 6

Ustanovení vymezuje základní procesní postup posuzování návrhu regulačního plánu (vazba na ustanovení § 61 a násl. stavebního zákona). Po posouzení návrhu regulačního plánu, orgán ochrany zemědělského půdního fondu ve stanovisku podle § 5 odst. 2 zákona vymezení z hlediska zásad ochrany zemědělského půdního fondu plochy a koridory, které je či není možné pro územní rozvoj využít, případně definuje návrhy na úpravu návrhu regulačního plánu. Vymezení ploch a koridorů, případně jejich částí, musí obsahovat údaje umožňující identifikaci jednotlivých ploch a koridorů podle jejich označení, velikosti, způsobu využití, a podílu zemědělské půdy náležející do tříd ochrany. Ustanovení též pamatuje na případ, kdy

regulační plán nahrazuje územní rozhodnutí. Zde se musí jednat o míru posouzení totožnou jako u souhlasu s odnětím, neboť tato fáze předložení je pro orgán ochrany zemědělského půdního fondu poslední příležitost posoudit a vyjádřit se k navrhovanému záboru.

K § 7

Ustanovení definuje minimální rozsah informací a podkladů nutných pro řádné vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond při zpracovávání a projednávání návrhů na stanovení dobývacích prostorů. Rozsah podkladů je zvolen s ohledem na skutečnost, aby orgán ochrany zemědělského půdního fondu měl dostatek podkladů k posouzení zájmů žadatele na stanovení dobývacího prostoru se zájmy chráněnými zákonem, tj. jedná se zejména o informace vztahované k charakteristice území z pohledu uspořádání zemědělského půdního fondu, včetně jeho kvality, hydrologických a odtokových poměrů, hranic stanovených v území (pozemkové, správní apod.), zásob suroviny atd. Dále se jedná o informace k uvažovanému způsobu rekultivace ploch zemědělského půdního fondu dotčených dobývacím prostorem. Na základě těchto informací orgán ochrany zemědělského půdního fondu bude schopen s co nejvyšší mírou objektivit vyhodnotit žádost o stanovení dobývacího prostoru a následně ve věci rozhodnout.

K § 8 až 10

Ustanovení definuje minimální rozsah informací a podkladů nutných pro řádné vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond při stavební, těžební a průmyslové činnosti, terénních úpravách a při geologickém a hydrogeologickém průzkumu. Rozsah podkladů je zvolen s ohledem na skutečnost, aby orgán ochrany zemědělského půdního fondu měl dostatek podkladů k posouzení zájmů a aktivit žadatele na výše uvedené nezemědělské využití ploch zemědělského půdního fondu se zájmy chráněnými zákonem, tj. jedná se zejména o informace vztahované k charakteristice prováděného záměru z pohledu jeho zejména negativního vlivu na zemědělský půdní fond, včetně informací o pozemcích dotčených navrhovaným záměrem. Dále se jedná o informace k plánované bilanci kulturních vrstev půdy a hlouběji uložených zúrodnění schopných zemin, včetně návrhu jejich hospodárného využití. Na základě těchto informací orgán ochrany zemědělského půdního fondu bude schopen s co nejvyšší mírou objektivit posoudit záměr, kterým budou dotčeny plochy zemědělského půdního fondu. Po vyhodnocení všech okolností bude moci dále stanovit podmínky k zajištění jeho ochrany.

Ustanovení o způsob provádění skrývky a způsob zajištění její ochrany náleží mezi klíčová ustanovení z pohledu zájmů na ochraně zemědělského půdního fondu. Obsahem ustanovení je definování pevného rámce informací k provádění skrývky kulturních vrstev půdy a hlouběji uložených zúrodnění schopných zemin v rámci dočasného, tak trvalého odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, včetně případů kdy tohoto odnětí není ze zákona třeba (tyto případy jinak stojí mimo kompetence orgánů ochrany zemědělského půdního fondu). Ochrana uvedených skrývaných zemin spočívá v určení výchozích hodnot skrývky na základě objektivního průzkumu na dotčených pozemcích, dále návrhy na ošetřování skrývky zemin do doby jejího využití dle podmínek stanovených orgánem ochrany zemědělského půdního fondu a vlastní návrh na využití skrývek uvedených zemin s prioritou užití pro zúrodnění zemědělského půdního fondu.

K § 11

Způsob provádění navrhované rekultivace a konečný způsob rekultivace patří mezi nezbytné informace pro řízení o vydání souhlasu k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu v případech, kdy je rekultivace zákonem požadována ve vazbě na charakter účelu odnětí. Způsob provádění rekultivace půdy stanovuje požadavky na řádné rekultivování nezemědělsky využívaného zemědělského půdního fondu v případech, kdy byl vydán souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu dle § 9 zákona, tak v případech kdy takového souhlasu není ze zákona třeba. Pro potřeby dosažení tohoto účelu je vymezena specifikace na zpracování projektové dokumentace řešící navrhovaný rekultivační proces, která je obligatorně předkládána v podobě plánu rekultivace k žádosti o vydání souhlasu k odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu.

K § 12

Společné ustanovení – Pro případy, kdy je pro postupy při ochraně zemědělského půdního fondu relevantní kvalita půdy, která je zjištělná z bonitovaných půdně ekologických jednotek, avšak bonitace konkrétního posuzovaného pozemku není provedena, se stanovuje způsob zjištění, resp. přiřazení bonity takovému pozemku.

K § 13

Přechodné ustanovení – Pro případy posuzování územně plánovací dokumentace v řízeních podle § 5 odst. 2 zákona se stanovuje obecné pravidlo, tj. pro řízení zahájená do dne účinnosti navrhované vyhlášky se postupuje podle dosavadní vyhlášky. Důvodem takové právní úpravy jsou zejména odlišnosti ve stanovených podkladech. V důsledku navrženého přechodného ustanovení návrhy územně plánovací dokumentace, resp. její vyhodnocení z hlediska zemědělského půdního fondu podané přede dnem účinnosti navrhované vyhlášky a do tohoto dne neposouzené, nebudou muset být zpracovatelům vracena s požadavkem na doplnění podle platné právní úpravy, a tím nebude docházet k prodlužování procesu posuzování a územně plánovací dokumentace.

Část druhá

K § 14

V důsledku zavedení nové právní úpravy je třeba zrušit dosavadní právní úpravu, která je obsažena v dosud platné vyhlášce č. 13/1994 Sb., kterou se stanovují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu.

Část třetí

K § 15

Účinnost vyhlášky se stanoví ke dni 1. července 2015, tedy v co možno nejbližším termínu ve vazbě na účinnost zákona, k jehož je provedení (1. 4. 2015).